

CBE 45-2019**Tentamencijfer**

UITSPRAAK

in het geding tussen X, hierna ook te noemen appellante,

en

de examiner van het vak Criminal Law (RGPSR50110) gegeven aan de faculteit Rechtsgeleerdheid, hierna ook te noemen verweerder,

inzake de tentamenuitslag van het vak Criminal Law.

I. Aanduiding van het bestreden besluit

Het besluit van de examiner van het vak Criminal Law, waarin aan appellante het cijfer 7 is toegekend voor dit vak.

II. Zittingsgegevens

Het beroep is behandeld in een openbare zitting op dinsdag 28 mei 2019, waarbij appellante is verschenen. Verweerder is verschenen in de personen van Y, examiner, Z en W, beiden ambtelijk secretaris van de examencommissie.

III. Ontstaan en loop van het geding

Op 18 januari 2019 wordt aan appellante het cijfer 7 toegekend voor het vak Criminal Law. Op 20 februari 2019 dient appellante via CLRS een beroepschrift in bij het College van Beroep voor de Examens. Er vindt op 1 april 2019 een schikkingsgesprek plaats. Een schikking wordt niet bereikt. Verweerder dient nadien een verweerschrift in, waarna het beroep op de zitting van 28 mei 2019 wordt behandeld.

IV. Standpunten van partijen

Het standpunt van **appellante**, zoals neergelegd in het beroepschrift en ter zitting aangegeven komt, kort samengevat, op het volgende neer. Het tentamen voor Criminal Law is een digitaal tentamen met open vragen. Voor het beantwoorden van de open vragen bestaat voor elke vraag een bepaalde woordenlimiet. Appellante valt over het feit dat de consequenties van het overschrijden van deze limiet op geen enkele manier zijn aangegeven. Dit had naar haar mening wel moeten. Als studenten hiervoor gestraft worden moet dit van tevoren worden meegedeeld. Er worden aldus twee belangrijke rechtsbeginselen geschonden: *nulla poene sine lege* en *lex certa*.

Appellante voelt zich specifiek benadeeld bij de beoordeling van twee tentamenvragen, namelijk bij vraag 5 en 6. De opmerkingen van de examiner bij deze vragen beperken zich enkel tot het noemen van het feit dat de woordenlimiet hier is overschreden. Zij vindt dat zij extra punten verdient voor haar antwoorden. Appellante verzoekt het College om haar beroep gegrond te verklaren en om extra puntentoekenning voor vragen 5 en 6.

Verweerder heeft zich blijkens de stukken en ter zitting als volgt verweerd.

Het tentamen Criminal Law is een digitaal tentamen met open vragen waarbij een woordenlimiet per antwoord wordt aangegeven. Het vak bestaat uit twee verschillende onderdelen en gezien het aantal tentamenvragen (14 vragen) is voor een woordenlimiet gekozen voor vier van de veertien vragen. Daarnaast dwingt een woordenlimiet studenten om kort en 'to the point' te antwoorden. Voorts is van belang dat de vragen waarvoor een woordenlimiet gold reeds voorafgaand aan het tentamen aan studenten waren verstrekt. Zo konden studenten zich goed voorbereiden en rekening houden met de lengte van hun antwoord.

Dit is tijdens de colleges en op het tentamen duidelijk gecommuniceerd. Ook op het tentamen zelf kan de student zien wanneer de limiet bijna wordt overschreden. In dat geval wordt de tekst oranje. En wanneer de limiet is overschreden, dan wordt de tekst rood. Het is overigens wel mogelijk een antwoord in te dienen dat de woordlimiet heeft overschreden.

Bij het nakijken wordt echter alleen naar het antwoord gekeken binnen de woordenlimiet, waarbij een marge van 10% nog wel wordt meegenomen. Bij een woordenlimiet van 30 worden de eerste 33 woorden van het antwoord beoordeeld.

Appellante voert aan dat het niet noemen van de consequenties van het overschrijden van een woordenlimiet in strijd is met het legaliteitsbeginsel. Verweerder bestrijdt deze stelling. Er is namelijk geen sprake van een sanctie of een straf. De woordenlimiet maakt deel uit van de vraagstelling. Het overschrijden van deze limiet betekent derhalve dat het antwoord niet voldoet aan de eisen die aan een correct antwoord worden gesteld. Hieruit volgt dat het antwoord niet met het maximaal aantal te verdienen punten wordt beloond.

Het verdient overigens opmerking dat de wijze waarop punten worden toegekend vaak niet nader kan worden gespecificeerd. Verweerder noemt als voorbeeld 'indien arrest x niet genoemd wordt, dan levert dat 1 punt aftrek op'. Het enige wat een student zou moeten weten, is dat een juist antwoord leidt tot het toekennen van het maximale aantal punten per vraag.

Voorts voert verweerder aan dat het binnen de faculteit rechtsgeleerdheid niet gebruikelijk is om expliciet te vermelden welke consequenties voor de beoordeling volgen als niet wordt voldaan aan de specificaties van een vraag of opdracht. Het is wel gebruikelijk dat docenten (forse) overschrijdingen van de woordenlimiet bij de beoordeling betrekken in die zin dat niet het maximaal aantal te behalen punten wordt toegekend. De consequenties van het overschrijden van een woordenlimiet zijn ook nog om andere redenen voorzienbaar. De limiet was namelijk expliciet opgenomen bij de vier tentamenvragen: 'limit your answer to a maximum of x words'. Daarnaast was de woordenlimiet ook expliciet aangegeven in het digitale examen. Ook werd het overschrijden van de woordenlimiet visueel aan de student gecommuniceerd. Als de student binnen 10 % van het maximaal aantal woorden zit, wordt de antwoordbalk oranje. En bij overschrijding van deze 10 % wordt de balk rood. Bovendien wordt in dat geval ook de vraag zelf oranje gekleurd. Appellante had kunnen weten dat deze waarschuwingen niet voor niets zijn opgenomen. Verweerder voert het beginsel van 'thin ice' aan: mensen die (zouden kunnen) twijfelen over de vraag of een gedraging onder een bepaalde norm valt, kunnen niet aan aansprakelijkheid ontkomen door te wijzen op de vaagheid van de norm in kwestie.

Verweerder verwijst ter onderbouwing van zijn standpunt op een eerdere uitspraak van het CBE (CBE 2018-180). Hier maakte het CBE geen probleem van het feit dat in de instructies niet nader gepreciseerd was welke consequenties waren verbonden aan het niet-naleven van de woordenlimiet. Het CBE had ook geen problemen met het hanteren van een woordenlimiet als zodanig. Het CBE liet wel merken dat het hanteren van een 10% coulancelimiet niet eerlijk is tegenover studenten die zich wel aan de woordenlimiet hebben gehouden omdat de student in de 10% overschrijding een juiste aanvulling op zijn antwoord kan geven waardoor hij of zij meer punten scoort. In dit kader is het navolgende van belang. Als het CBE het beroep gegrond verklaart zal verweerder de vragen opnieuw moeten beantwoorden. Verweerder heeft de vragen vooruitlopend op dit eventuele scenario al opnieuw beoordeeld op drie verschillende manieren.

1. De vraag wordt nagekeken alsnog de vraag geen woordenlimiet had.
2. Alleen de woorden binnen de woordenlimiet worden bij de beoordeling betrokken.
3. Alleen gehele zinnen die vallen binnen de woordenlimiet worden bij de beoordeling betrokken.

Verweerder zet in zijn verweerschrift uitvoerig uiteen wat dit betekent voor de groep van deelnemers als geheel en voor appellante in het bijzonder. Vraag 5 zou in dat geval onder 1. 2 punten opleveren in plaats van 1 punt dat nu is toegekend. Onder 2. en onder 3. zou appellante 0 punten ontvangen. Vraag 6 zou voor appellante in alle drie de gevallen 0 punten opleveren. Verweerder verzoekt het College om het beroep ongegrond te verklaren.

V. Beoordeling

Wat betreft de inhoud van het beroep wijst het College erop dat het ingevolge artikel 7.61 lid 2 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) moet toetsen aan het recht. Aan de orde is dan de vraag of een rechtsregel of rechtsbeginsel is overtreden. Een inhoudelijke toetsing of een afgelegd examenonderdeel terecht met een bepaald cijfer is beoordeeld, valt buiten dit toetsingskader.

Wel kan het College toetsen of verweerder op goede gronden tot zijn oordeel is gekomen. Tussen partijen staat vast dat er een woordenlimiet is opgenomen voor vier van de veertien te beantwoorden vragen van het digitale tentamen Criminal Law. Het College stelt vast dat verweerder voldoende duidelijk en tijdig heeft gecommuniceerd dat de woordenlimiet gold voor vier vragen. Tevens staat tussen partijen vast dat verweerder bij de gebruikte communicatievormen niet expliciet heeft aangegeven wat de consequenties zijn bij het niet naleven van de woordenlimiet. Het College heeft echter geen bezwaren tegen deze gang van zaken. Onder verwijzing naar de uitspraak CBE 2018-180 overweegt het College dat het hanteren van een woordenlimiet als zodanig valt binnen de beoordelingsruimte van verweerder. Het kon appellante, gezien de argumenten die verweerder heeft aangevoerd, voldoende duidelijk zijn dat het niet mogelijk is om bij overschrijding van de woordenlimiet het maximaal aantal punten per vraag te behalen. Dit valt overigens naar het oordeel van het College niet te kwalificeren als straf of sanctie zodat de gronden die appellante hierover aanvoert falen. Voorts heeft verweerder in het verweerschrift en ter zitting voldoende aangetoond dat appellante niet is benadeeld door de manier waarop verweerder thans de vragen 5 en 6 heeft nagekeken. Verweerder heeft een uitgebreide vergelijking gemaakt tussen drie verschillende manieren waarop de vragen ook zouden kunnen worden nagekeken en de manier waarop het tentamen thans is nagekeken. In het geval van appellante maakt dit geen verschil voor vraag 6. Voor vraag 5 is ter zitting gebleken dat er tussen partijen een verschil van inzicht bestaat op inhoudelijke gronden. Echter, nu het College geen inhoudelijke toetsing kan hanteren, valt dit buiten het toetsingskader van het College. Gezien het feit dat aan appellante al 1 punt was toegekend voor vraag 5 maakt dit voor appellante geen verschil. Verweerder heeft voldoende aangetoond dat appellante in onderhavig geval niet is benadeeld door het hanteren van de 10 % coulancelimiet. Niettemin herhaalt het College hetgeen het College reeds eerder heeft bepaald hierover in de uitspraak CBE 2018-180. Naar het oordeel van het College had verweerder het hanteren van een 10% coulancelimiet beter wel vooraf kunnen communiceren of ervoor kunnen kiezen om helemaal geen marge te hanteren.

Het College constateert dat het bestreden besluit op goede gronden is genomen.

VI. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep van appellante ongegrond.

Aldus vastgesteld op 25 juni 2019 door mr. dr. E. van Wolde, voorzitter, dr. D. van Ravenzwaaij en A.M. Doze, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door belanghebbenden binnen zes weken na toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij het

**CBHO (College van Beroep voor het Hoger Onderwijs), postbus 16137, 2500 BC te
Den Haag.**